

Om Villkor 6 (mål M 502-23 Järna)

Trafikverket återger nedan de synpunkter som framförts vid huvudförhandlingen som svar på länsstyrelsens förslag att tillståndet förenas med ett haltvillkor avseende utgående vatten från våtmarken norr om Gerstabergrstunneln. Trafikverket vidhåller sin inställning vid förhandlingen att ett sådant villkor är olämpligt och att det av Trafikverket föreslagna villkor 6 är bättre ägnat att uppnå det eftersträvade syftet, att skydda Vaskabäcken.

Trafikverket har som skyddsåtgärd valt att leda länshållningsvatten från tunneldrivning till kommunens avloppsreningsverk, där det finns kontrollerade processer för kväveavskiljning. Emellertid uppstår inom detta system ibland kapacitetsbrist till följd av stora nederbörds mängder, som gör att vatten måste bräddas. Baserat på reningsverkets egen bräddningsstatistik uppstår detta behov endast undantagsvis.

Det är endast vid dessa tillfällen, med höga nederbörds mängder som innebär att kommunens spillvattennät inte kan ta emot länshållningsvattnet, som detta istället avleds till våtmarken. Avledningen av länshållningsvatten till vattenområdet norr om Gerstabergrstunneln bör ses som en form av kontrollerad bräddning, där möjlighet till rening ges som inte hade funnits vid "vanlig" bräddning från spillvattennätet under liknande förhållanden.

År 2022 var totala bräddningen från spillvattenverket 35m³. Vilken volym som kommer att bräddas här vid tunnelbygget är svårt att exakt veta, men sannolikt blir volymen ytterst begränsad jämfört med reglervolymen i våtmark, som kan förväntas vara 15 000-20 000m³. Det finns således mycket goda förutsättningar för att, utöver att skapa lång uppehållstid med rening, även späda ut länshållningsvattnet med vatten från det naturliga avrinningsområdet till våtmarken.

För att det ska vara relevant med ett villkor bör verksamhetsutövaren, med tanke på villkorsregleringens straffrättsliga betydelse, kunna styra utfallet av skyddsåtgärden för att innehålla villkoret. Eftersom det i detta fall handlar om en naturlig process i våtmarksområde begränsas möjligheten att styra reningen. Det saknas möjlighet att aktivt påverka vilka halter som går ut från våtmarken på annat sätt än att delvis styra tider och flöden för bräddningen genom den tillståndssökta regleringen av dämningnivån.

Det kan vidare konstateras att om de av Trafikverket företagna kontrollerna av vatten från våtmarken visar på riskabla kvävehalter följer det redan av miljöbalkens hänsynsregler en skyldighet för verksamhetsutövaren att vidta åtgärder som vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta kan kontrolleras inom ramen för kontrollprogrammet.